

„NAŠ GLAS“ izide
vsakega prvega, in
petnajstega v mesecu.
Naročnina za celo leto
Din 40.—, za pol leta
Din 20.—, za četrt leta
Din 10.—. — Za inozem-
stvo je dodati poštnino.
— Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana,
Franciška ulica 6/I.
Rokopisi se ne vračajo.
Nefrankirana pisma
ne prejmemo.
Je izdajatelj Ljubljana,
Franciška ulica 6/I.
v Ljubljani št. 11. 1937.

List za državne nameščenke in upokojence

A. L.: Uradniški pokojninski sklad

Že ponovno smo pisali o naknadnih predpisih prispevkov za uradniški pokojninski sklad tudi od tistih delov pokojnin, ki se za odmero pokojninskih prejemkov niso upoštevali, pa jih je dotični upokojenec do upokojitve dejansko prejemal. Znano je našim bralcem, da je lanski finančni zakon spopolnil zadevni predpis 3. odst. § 136. u. z. tako, da se je s tem predpisom legalizirala dotedanja praksa in da tvorijo po ti noveli pri upokojenih podlago za odmero prispevkov v uradniški pokojninski sklad njihovi zadnji aktivni prejemki, po katerih so vlagali do dne upokojitve v ta sklad.

Že pred to novelizacijo je državni svet redno razsojeval v prid upokojencem, ki so vložili tožbe proti naknadni odmeri prispevkov od prejemkov, od katerih se jim ni odmerila pokojnina. Utemeljeval je, da je to postopanje nezakonito in da nasprotuje besedilu uradniškega zakona. Zanimivo pa je, da je državni svet tudi po spremembi navedenega § 136. u. z. razsodil v več primerih prav tako v prid upokojencem, ki so vložili tožbe. Utemeljevanje teh razsodb je v glavnem sliče. Zaradi zanimivosti navedemo besedilo ene teh razsodb. To razsodbo, s katero je bila razveljavljena odločba fin. ministrstva, je državni svet — kakor tudi več drugih — utemeljil takole:

»I. Po 1. odst. § 272. ur. zakona iz l. 1931., morajo drž. uslužbenci, katere je ta zakon našel upokojene s pokojninskimi prejemki po ur. zakonu iz l. 1923., vplačevati od dne uveljavljanja ur. zakona iz leta 1931. v uradniški pokojninski sklad. Kot podlaga za vplačevanje služijo po § 136. u. z. tisti prejemki, ki so jim bili podlaga za odmero osebne pokojnine.

Tožitelju se je pokojnina določila z odločbo x. y. iz leta 1928. in se v podlago za odmero iste sploh ni vzel povisek 15 % najvišje stopnje osnovne plače.

Ker pa navedeni povisek 15 % ni vzel v podlago za odmero količine tožiteljeve osebne pokojnine, se ta povisek tudi ne more vzeti za podlago vplačevanju v uradniški pokojninski sklad.

II. Nastane pa vprašanje, ali se bo tožitelju tudi v bodoče, pričenši s 1. aprilom 1936 odtegoval prispevek za urad. pokojninski sklad tudi od 15 % poviška najvišje stopnje osnovne plače oziraje se na to, da je bil s § 103. nav. fin. zakona za 1936/37 izmenjen 3. odst. § 136. u. z., ki se zdaj glasi: »Pri upokojencih so podlaga za vplačevanje njihovi poslednji aktivni prejemki, po katerih so vplačevali v uradniški pokojninski sklad na dan upokojitve.« Ker je pa v § 272. u. z. poudarjeno, da bodo skladno s § 136. služili kot podlaga tisti prejemki, ki so jim bili podlaga za odmero osebne pokojnine, bi se moglo smatrati, da se zaradi tega s § 103. finančnega zakona za 1936/37 posredno spreminja tudi besedilo § 272. u. z. Vendar stoji državni svet na stališču, da je s predpisom § 103. fin. zakona za 1936/37 spremenjen samo 3. odst. § 136. u. z., da se pa z njim ni poseglo v besedilo § 272. u. z. Izraz iz § 272. u. z. »skladno s § 136.« se nanaša samo na prvotno besedilo § 136., ne pa tudi na njegovo spremenjeno besedilo. Da se pa s § 103. nav. fin. zakona ni mislilo na spremenitev § 272., se vidi tudi iz njegove stilizacije, ker se pravi tam, da bodo kot podlaga za vplačevanje služili tisti aktivni prejemki, po katerih so vplačevali v uradniški pokojninski sklad na dan upokojitve. Ker pa upokojenci, upokojeni po ur. zak. iz leta

1923. sploh niso vplačevali v uradniški pokojninski sklad kot aktivni uslužbenci, se more iz tega sklepati, da se ta določba fin. zakona za 1936/37 tudi ne more nanašati na njih, temveč samo na tiste upokojence, ki so bili upokojeni po določilih uradniškega zakona iz leta 1931.

Po tem bodo ostali, ker je § 272. u. z. ostal tudi za naprej nespremenjen, za tožitelja tudi v bodoče kot podlaga za vplačevanje v uradniški pokojninski sklad samo tisti prejemki, ki so se mu vračunali za pokojnino, 15 % povisek najvišje stopnje osnovne plače pa ne bo služil kot navedena podlaga, ker se teh 15 % ni vračunalo v pokojnino. Kolikor se je pa od tožitelja pobralo prispevkov od 15 % poviška, se mu morajo vrniti.

Skladno s to stalno prakso državnega sveta je fin. ministrstvo zadnji čas izdalo že lepo število odločb v spredaj opisanih smereh. Tako imamo danes čuden položaj, da je to vprašanje rešeno za upokojence na prav različne načine. Tistim, ki se proti predpisom prispevkov neopravičenih sploh niso pritožili, se prispevki še za naprej pobirajo tudi od tistih delov njihovih aktivnih prejemkov, ki se niso upoštevali pri odmeri pokojnine. Enako se godi tistim upokojencem, ki so se sicer svoj čas pritožili samo proti odklonilni odločbi upravnega oblastva prve stopnje, niso se pa pritožili na višjo instanco oz. niso vložili tožbe na državni svet — in so zaradi tega prvotne določbe postale pravomočne. Od upokojencev po zakonu iz leta 1923., ki so se pritožili, se ti prispevki ne po-

birajo več, že pobrani se jim pa vrnejo oz. so se že vrnili. Upokojenci, upokojeni po predpisih zakona iz l. 1931. pa morajo plačevati prispevke tudi od teh delov zadnjih svojih aktivnih prejemkov, čeprav se niso upoštevali pri določitvi oz. odmeri njihove pokojnine.

V sklepu naj dodamo še tole: v mnogih primerih je — ne glede na pravni značaj — dvomljivo, ali je sploh umestno, da se upokojenci bore proti plačevanju prispevkov od tistega dela zadnjih aktivnih prejemkov, od katerega se jim pokojnina ni priznala. V takih primerih namreč, kjer imajo upokojenci ženo ali otroke, ki bodo verjetno dalj časa po njihovi smrti prejemali rodbinsko pokojnino, je pogostoma v očitno korist družine, če upokojenec plačuje te prispevke, da si jih strogo po zakonu ni dolžan plačevati. S tem namreč, da vplačuje prispevke tudi n. pr. od 15 % poviška osnovne plače, zagotovi svoji družini višjo pokojnino, in sicer za toliko višjo, kolikor se zviša odmerni podlaga, če se prišteje isti še ta 15 % povisek. V posameznih primerih, kjer se n. pr. upokojencu (upokojenemu pred 1. aprilom 1931) ni odmerila pokojnina od tako zvane službene doklade, more dotičnik rodbinsko pokojnino svojem znatno zvišati, če vplačuje prispevke od službene doklade, da si tega ni dolžan. V vseh sličnih primerih je te okolnosti treba torej individualno presoditi, ali je za upokojenca oz. za njegovo družino koristno, da vplačuje te prispevke ali ne. — Ni dvoma, da to ne velja za primer, kjer upokojenec sploh nima družine, ki bi mogla po njem uživati rodbinsko pokojnino.

Organizacija — kamen spotike

Objavljamo naslednji zanimivi članek iz beograjskega organa Združenja jugoslov. nar. železničarjev in brodarjev, »Glasnika železničara i brodarja«. Ugotovitve člankarja so popolnoma točne in ne veljajo le za člane UJNZB, temveč enako prav za vse naše strokovne in stanovske organizacije in njih članstvo. Ravno zato prenašamo ta članek vsem v resen premislek in ravnanje.

»Živimo v dobi, ko so se organizacije in društva razvila kot nikdar poprej. Vzrok k temu je iskati predvsem pri posledicah svetovne vojne, ki je postavila vse socialne prilike na glavo. Obrambo osebnih pravic, dvig kulture, humanosti, stroke, ideje miru so si vse te neštete organizacije stavile v svoj program. Potrebo organizacij in društev uvidevajo tudi oblastva ter je njih delovanje določeno z zakonskimi predpisi. Ne opaža se pa one uvidevnosti med onimi, ki so poklicani, da so zvesti člani teh organizacij.

»Organizacija ne dela, pravijo taki nezadovoljneži. Kaj dotični smatra pod »organizacijo«? Organizacija sama je nevidna, vidni so le njeni člani in njen upravni odbor, katerega je izvolilo članstvo za gotovo dobo in mu poverilo vodstvo in delovanje. Dogodi se pa, da slučajni odbor ali odbornik ne deluje po željah, idejah nekih članov ter eden ali pa drugi izstopi iz organizacije z motivacijo »organizacija ne dela«. Ali nima dotični član možnosti, pokazati svojo nezadovoljnost na občnem zboru, seji, sestanku? Ker mu delo tega enoletnega odbora ali odbornika ne ugaja, odstopa iz organizacije za vedno, ne oziraje se na to, da bo lahko prihodnje leto izvoljen odbor in odbornik, ki bo ugajal njegovim zahtevam in željam.

Nemogoče je vstaviti v pravila izhodno določilo za take nezadovoljne-

že, da lahko izstopa član iz organizacije za dobo enega leta. Nastala bi prevelika zmešnjava v vodstvu evidenc, pravic in organizacijskega reda. Stara navada je, da vidi človek le napake svoje okolice: če organizacija kaj doseže, smatra kot njeno dolžnost, a najmanjšo neugodnost, najmanjši neuspeh obesi na veliki zvon in ga še podestatori. Neuspehi se porajajo v vsakdanjem življenju, povsod najsi bo v tehniki, politiki, družini itd. Tok časa jih izgleda in življenje gre svojo pot dalje. Človek, ki ima vajeti te zemlje v oblasti, ne sme obupavati že pri prvem neuspehu, kajti to so znaki slabosti. S tem večjo energijo naj se vrže na delo, da ta neuspeh popravi in reši, kar se rešiti da.

Zato član, najsi bo katere koli organizacije, greši zoper svojo zavednost, ako izstopa z motivacijo, kot smo jo že navedli. Njegova izjava ne more v nobenem primeru imeti pravne podlage z ozirom na njegovo izjavo o priliki vstopa v organizacijo. Organizacija mu ne more v nobenem primeru biti kamen spotike, vzroke izstopa je iskati drugod ter nimajo ti nobene zveze z organizacijo. Sicer ne more nihče biti prisiljen biti članom, še manj pa da poda izjavo o vzroku izstopa, ki je vedno le privatnega, a ne organizacijskega značaja. D. D.

Trgovci in zadrage

Delegati zadrug drž. uslužbencev, predstavitelji 150.000 zadrugarjev — državnih in samoupravnih uslužbencev, upokojencev in delavcev v drž. gospodarskih podjetjih — zbrani na XVI. redni letni skupščini Zveze nabavljalnih zadrug drž. uslužbencev, ki se je vršila v Ljubljani dne 30. junija 1937. leta, po vsestranski obravnavi o

stališču, ki so ga zasebni posredniki, njihova združenja in zbornice zavzele do zadrugnega pokreta, enodušno osvajajo sledečo

resolucijo:

Pojav zadrugnega gibanja je bil izzvan zaradi delovanja individualističnega gospodarstva, ki sproščeno vseh družbenih ozirov teži za čim večjim dobičkom ne gleda na dejstvo, da na ta način povzroča opustošenje in anarhijo na gospodarskem in družabnem polju. Gmotno šibki člani človeške družbe, ki s svojimi dohodki takih zahtev ne morejo vzdržati, so prisiljeni, da najdejo nov sistem za proizvodnjo in razdeljevanje dobrin; da najdejo socialnejši, pravičnejši in moralnejši sistem, ki bo upošteval koristi širokih ljudskih slojev in družbe kot celote, ne samo koristi posestnika kapitala, podjetja in koristi privatnih posrednikov. Na tej osnovi se porajajo razna družabna gibanja, med katerimi je najrealnejše, najprimernejše in najpravičnejše gibanje za zadrugno organizacijo potrošnikov.

Zadrugno gibanje predstavlja za vso družbo ogromno pridobitev v gospodarskem, socialnem in kulturnem pogledu, ker hoče:

mirnim, evolucijskim putem, v polnem soglasju z življenjskimi interesi najširših ljudskih slojev omogočiti kar najbolj smotno proizvodnjo in čim najbolj gospodarsko porazdelitev dobrin;

oplemeniti človeka-pocdinca, vzgajajoč ga, da samo v zaščiti splošnih koristi gleda tudi zaščito svojih lastnih;

na ta način doseči čim večje število zadovoljnih, gmotno preskrbljenih članov ljudske skupnosti, samo na ta način se lahko odvrnejo razredne, verske, politične in druge medsebojne borbe in zajamči miren razvoj med razredi, narodi in državami.

Zadrugno gibanje v naši državi spada tako po svoji miselnosti kot po svojih poslovnih načelih med najčistejša gibanja na svetu.

Če se na vse to ozremo, tedaj je težko razumeti stališče zasebnih posrednikov do zadrugnega gibanja. To stališče je razumljivo samo tedaj, če smatramo, da jih v njihovi borbi proti zadrugništvu vodijo izključno osebni gmotni interesi, brez vseh socialnih ozirov in najosnovnejšega čuta dolžnosti do družbe in države. Njihovi razlogi v govorih, v tisku in v resolucijah to najbolje potrjujejo. Njihovo stališče ni v skladu z obstoječimi zakonskimi predpisi ter je polno neresničnih trditvev.

Zato skupščina apelira na celokupno našo javnost in na vse odločujoče faktorje, da vselej, kadar se pojavijo organizirani napadi na zadrugno gibanje, imajo pred očmi, da izhajajo ti napadi od maloštevilne vrste ljudi, ki jih zadrage motijo samo zaradi tega, ker jih silijo, da pri svojem delu upošteva tudi neke obveze do skupnosti.

Dalje skupščina apelira na vse zadrugarje, zadrage in zadrugne zveze v naši državi, da strnejo svoje vrste v obrambo zadrugnih načel, v obrambo zadrugarjev, v korist malih in šibkih ljudi, na katere tudi vedno apelirajo, če gre za obrambo naših narodnih in državnih idealov.

Naročajte »NAŠ GLAS«

Obračun učiteljske organizacije

II.

Po živahni obravnavi o tajniškem poročilu, ki smo ga že zadnjič v izveščku objavili, so zasedali posamezni odseki, ki so predložili svoje sklepe zborovanju v odobritev.

Odsek učiteljic, ki je bil letos prvič sestavljen, je predložil več sklepov, ki so bili vsi sprejeti. Predvsem je odsek izrazil odobrobo ljubljanske sekcije JUU zahvalo in zaupanje. Predlagal je, naj se z zakonom določene pravice učiteljic izvajajo tudi v praksi. Tako naj se za šolske upravitelje postavlja vselej najstarejša učna moč dotične šole, ne glede na spol, na dekliskih šolah pa vselej učiteljica.

Nato so zborovalci obravnavali predloge odseka za strokovno, kmetško in gospodinjstvo nadaljevalno šolstvo. Sprejetih je bilo več strokovno pomembnih sklepov, med drugimi tudi zahteva, naj se izprašanemu učiteljsstvu nadaljevalnih šol priznajo prejšnji, nezmanjšani prejemki.

Odsek za učiteljski pokret je predložil sklep, da stoji učiteljska organizacija glede izvenšolskega dela odločno na stališču popolnoma proste izbire udeleževanja in svobodne izbire poprišča za delovanje. Izvenšolsko delo naj ne vpliva na letno oceno, napredovanje in premetitve. Tudi glede anonimnih ovadb se je ugotovilo, da je učiteljem redoma zaprta pot do razčiščenja, ker ne izvedo za ovaduhe.

Važne sklepe je sprejel tudi odsek za obmejno šolstvo. Obmejnimi šolam naj se zvišajo proračunski krediti, vsa učiteljska mesta naj se zasedajo z najboljšimi močmi, učiteljem naj se pa preskrbe naturalna stanovanja, ker je v narodnostno mešanih krajih gmotni obstanek učiteljev posebno težaven. Pevski odsek je ugotovil, da je Učiteljski pevski zbor važen kulturni činitelj in ga je treba zato podpirati. Doslej je doma in izven države priredil nad 80 umetnostno uspešnih koncertov. Za poživitev pevske vrste naj se povabijo k pristopu učitelji iz Ljubljane in okolice. Prav tako je tudi odsek za tisk ugotovil ugodno stanje listov in knjižnih izdanj učiteljske organizacije in Mladinske matice.

Nato so zborovalci izrekli predsedniku g. Ivanu Dimniku popolno zaupanje in posebno zahvalo za odločno zastopanje šolskih in učiteljskih interesov.

Nadalje so zborovalci sklenili, naj v primerih, kadar učitelju ni nujno potrebno zdravljenje v bolnici, istega brezplačno pregleda in zdravi državni ali samoupravni zdravnik na deželi, slično kakor se to dogaja pri ambulantnem zdravljenju na bolnišnicah. Obnovi naj se že pričeta akcija Učiteljske Samopomoči za izvedbo splošnega zdravstvenega pregleda učiteljske organizacije.

»Skladka Ethel! Torej, kakor sva se dogovorila. Ob polu ene odpelje »Columbia« iz luke. Najkasneje opolnoči morava biti na krovu. Ob enajstih pridem pote. Iz parka zlezem v očetovo delovno sobo, saj je ob tem času zmeraj v klubu. Ne pozabi svoje čekovne knjižice. V potrdilo tega pisma imej nocoj pri čajanki v Astors Hall rumene rože. Za vedno Tvoj Will Hickson.«

Srdito je Mr. Jonathan Dixon nagnil sivo glavo. Ta Will je bil gotovo prebrisan dečko, eden tistih, ki znajo uloviti najmasnejše griljaje. »Columbia«, pobeg, čekovna knjižica. Fantu se je Ethel, najbogatejša dedična newyorške družbe, zdela ravno prav. Gotovo je bil prepričan, da jo že ima. Toda prav kmalu se bo uveril o svoji zmoti. Mr. Dixon mu bo že kos, to je moral razumeti vendar vsak novorojenček, kajti kot prodajalec časopisov na Broadwayu, povsod je vladarja na Wallstreetu!

negativno zavarovanja učiteljstva. — Ovdabe zoper učitelje naj oblastva preiščejo in nato po zakonih poslujejo. Krivci naj se kaznujejo, nedolžnim, ki so bili po krivem obrekovani, naj se da možnost, da brez predhodnega dovoljenja šolskega oblastva vložijo tožbe zoper obrekovalce. Ovdabe naj se ne smatrajo kot uradna tajnost.

Sprejet je bil tudi sklep šolsko-upravnega odseka, naj se šolska uprava popolnoma loči od politične. Odpravi naj se plačevanje kuluka. Praktični učiteljski izpit naj se tako preuredi, da bo v skladu s šolskim in izvenšolskim delom učiteljev. Ustanove naj se tudi v drugih večjih mestih banovine poskusne šole, kakor v Mariboru. Učiteljem, vpoklicanim v kadroško vojaško službo, naj se prizna dopust in naj se po odslužitvi avtomatsko sprejmejo spet nazaj v učiteljsko službo. Za uradne učiteljske konference naj se priznajo potni stroški. Izboljšajo naj se higienske prilike na šolah, zlasti v Prekmurju. Uredba o izdajanju enotnih šolskih knjig naj se ne izvede, dokler ne bo sprejet novi okvirni učni načrt. Glavne počitnice naj iz zdravstvenih in vzgojnih razlogov ostanejo meseca julija in avgusta.

Zborovalci so nato izrekli polno zaupanje in priznanje izvršnemu odboru osrednje organizacije. Vodstvu ljubljanske sekcije, zlasti predsedniku g. Dimniku, podpredsednici ge. Završanovi in predvsem tajniku g. Kumlju, je zborovanje izreklo zahvalo in priznanje, za smotno in požrtvovalno delo, katero so vodila načela čiste stanovske linije. Glede učiteljskih političnih klubov vzdržujejo zborovalci v polni meri odklonilno stališče organizacije iz avgusta 1933. Zborovanje je pozvalo še neorganizirano učiteljstvo, naj vstopi v organizacijo JUU, v nji aktivno sodeluje in podpira skupne napore za izboljšanje splošnega stanovskega položaja. Ker posamezni odbori nekaterih okrajnih učiteljskih društev ne izpolnjujejo v celoti svojih dolžnosti do sekcije in članstva, so jih zborovalci pozvali, naj vestneje izvršujejo svoje naloge.

Ko so zborovalci sprejeli poročilo nadzornega odbora, po katerem je pregled poslovanja in knjig pokazal, da je vse delo odbora v vzornem redu, so vsem društvenim odborom in odbornikom za vestno in natančno uradovanje izrazili priznanje in zahvalo. Nato so zborovalci soglasno sprejeli še sledečo resolucijo:

Resolucija

»Opolnomočeni zastopniki učiteljstva, zbrani v dne 12. in 13. julija 1937. na VII. banovinski skupščini JUU sekcije za dravsko banovino v

Ljubljani, smo kot predstavniki učiteljskega stanu proučili in pretresli vsa vprašanja, ki zadevajo šolo, pravo in učiteljstvo. Iz množice zadev, ki bi jih bilo nujno rešiti, izločamo najnujnejše in ugotavljamo:

1. da je materialni položaj učiteljstva tako težak, da zahteva nujno zvišanje prejemkov. Ureditev naših prejemkov naj se izvrši po načelu: Za enako delo enako plačilo! Zato naj se ukine vse razlike v prejemkih poročenih in neporočenih učiteljic;

2. da je zašla narodna šola zaradi neprestanega premeščanja učiteljstva in občutka nesigurnosti in ogroženosti, v katerem vrši učitelj svoje delo, danes v najtežji položaj. Naša šola zato ne more napredovati in se razvijati, marveč je po svojih uspehih v stalni dekadenci. Zato je v interesu šole in narodne prosvete, da se uzakoni učiteljstvu stalnost v službi in na službenem mestu.

Težnje monopolskih uradnikov

Združenje monopolskih uradnikov kraljevine Jugoslavije je imelo dne 20. junija v Beogradu svoj V. redni občni zbor. Na prav dobro obiskanem zborovanju je bila sprejeta sledeča

resolucija:

»Na novo izvoljenemu odboru Združenja se narača:

1. da tudi za naprej skupno z drugimi društvi drž. uslužbencev nadaljuje začetno akcijo preko odločujočih činiteljev za izboljšanje uradniškega položaja in zlasti za zvišanje njihovih prejemkov v duhu že predložene spomenice, ki je bila naslovljena na kraljevsko vlado;

2. da se z vsemi močmi zavzame, da se v bodočem državnem proračunu določi potrebno število mest za napredovanje uradnikov in uradniških pripravnikov, ki so brez lastne krivde za-

Pred uzakonitvijo stalnosti naj se razpišejo vsa ona učiteljska mesta, ki niso bila oddana po razpisu;

3. da otesnuje uvedba delnega celibata učiteljice v ustavno zajamčenih pravicah in v enakopravnosti, ki jim jo je doslej na osnovi ustave v celoti priznaval tudi uradniški zakon. Zato vzbuja občutek ponižanja in zagrenjenosti, kar bi ob daljšem trajanju lahko imelo neugodne posledice za delo učiteljic na narodnem izobraževanju sploh. Celibat za učiteljice tudi v ničemer ne bo mogel prispevati k zmanjšanju brezposelnosti med učiteljskim naraščajem. Iz teh razlogov naj se določi o celibatu ne izvajajo in naj se o prvi priliki ukinejo, bodisi da se izpremeni šolski ali uradniški zakon, bodisi z novim finančnim zakonom.

Gornje svoje zahteve predajajo zastopniki učiteljstva odločujočim krogom in prosijo, da se kot nujne obravnavajo in ugodno rešijo.«

ostali v napredovanju; in da se napredovanje vrši po uradniškem činu in oziraje se na njegovo strokovno sposobnost in kakovost dela;

3. da se pridruži akciji Združenja drž. računskih uradnikov, po kateri naj se izposluje zakonski predpis, ki bo monopolskim uradnikom na zvanjih iz 2. odstavka § 45. uradniškega zakona dovolil napredovanje do vštete IV. položajne skupine;

4. da zahteva od pristojnih činiteljev, naj se vsem monopolskim uslužbencem dovoli pravica do izrabe letnega odmora, ki jim pripada po predpisu § 86. u. z., ki se jim pa brez razloga ne dovoljuje kot edini izjemi med vsemi drugimi državnimi uslužbenci;

5. da izposluje pavšalno doklado za monopolske kontrolne organe, ki vrše nadzorstvo nad pridelovanjem tobaka.«

Orožniški upokojenci za svoje pravice

Spomenica:

Že lansko jesen, dne 7. oktobra 1936, je prizadevno in agilno »Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo« s sedežem v Ljubljani vložilo na odbor za prošnje in pritožbe Narodne skupščine v Beogradu izčrpno spomenico, s katero je zahtevalo odstranitev najhujših neenakosti in zapostavljanj ter popravilo krivic, prizadetih upokojenim orožnikom na ozemlju naše banovine.

V obvestitev javnosti in vseh orožniških upokojencev objavljamo v naslednjem to spomenico, ki je prav zdaj v obravnavi pri navedenem skupščinskem odboru. Iskreno želimo, da bi ubogi upokojenci s svojimi popolnoma upravičenimi zahtevami v celoti zmagali.

Orožniškim upokojencem, upokojenim v letih 1920./21., kakor tudi onim, ki so bili upokojeni v letih 1923.—28, so se zgodile pri odmeri pokojnine krivice in to proti veljavnim zakonskim določilom in uredbam.

Na take nepravilnosti so se posamezni pritoževali na komando žandarmerije, na ministrstvo za finance in na državni svet.

Uspehi so bili deloma pozitivni, deloma nepopolni in deloma negativni. Presojalo se je tako, kot so pač bili pri posameznih primerih navedeni članovi odsekov, senatov ali pa trditve glavne kontrole. Zakonska določila pa se niso upoštevala. Deloma je tudi neizpodbitno dejstvo, da se je delala razlika med pokrajinami.

Pri obedu, kjer sta bila sama s hčerko, je tako mimogrede vprašal:

»Saj greš danes k čajanki v Astors Hall, kajne?«

Miss Ethel je pogledala očeta izpod dolgih trepalnic, na pol pomilovaje, na pol očitaje.

»Seveda, očka, danes bo Mrs. Grahama v nevezani obliki govorila o bodočnosti ameriške žene. Veš, da nobena iz našega kluba ne more izostati.«

Mr. Dixon je prikimal in pritisnil na zvonec. Vstopil je sluga s tremi prekrasnimi rumenimi vrtinami na dolgih stebelcih. Mr. Dixon je galantno izročil cvetice hčerki. »Ali ne bi meni na ljubo nosila danes teh rož, draga?«

Miss Ethel so se orosile oči in skozi smehljaj je bilo slišati ganotje. »Seveda očka. Iskreno se ti zahvalim. Rože so neme in vendar tako zgovorne. Na glas mi govore o tvoji dobroti.«

Mr. Dixon je bil ves vesel zaradi prebrisanosti, s katero je Willu Hicksonu nastavil past.

Skozi svilene senčnike svetilk je prodirla svetloba električnih žarnic in pretvarjala globoko temo v moten mrak. N odprtih oknih so se zavese nalahno pozibavale v nočnem vetriču. Mr. Dixon je pustil okna odprta, da olajša pričakovanemu vlomilcu delo. V senci marmorne skupine je stal in držal samokres v rokah. Pozlačena ura na pisalniku je nežno in skladno odbila enajsto. Nekaj minut nato se je povsod skozi okno mlad mož v nekoliko preprosti potovalni obleki. Iskaje se je oziral naokrog in se z dolgimi, neslišnimi koraki bližal pisalniku. Tedajci je kakor okamenel. Pred njim je stal Mr. Jonathan Di-

xon z dvignjenim browningom, na ustnih hladnih, zaničljiv smehljaj.

»Dober večer, gospod Will Hickson. Nekoliko nenavaden način, kako se seznaniš? Kakor ste v svoje presenečenje spoznali, nisem v klubu, temveč sem si dovolil vas tod počakati. Nočem, da se poročite z mojo hčerjo. Vaš oče mi je preveren. Vi sami ste pravi nič, nimate nič, zato boste razumeli mojo voljo. Da Vam to pojasnim, sem se odločil za ta pogovor. Hočem, da ostane moja hči prosta. Imel bi pravico, da vas kot vlomilca enostavno počim, pripravljen sem vam pa dovoliti še en izhod. V blagajni je dve sto tisoč dolarjev. Tu je ključ ob blagajne. Ukradli mi boste denar in priznali tatvino v pismu, ki ga pošljete moji Ethel. Pisali ji boste, da ste se premislili in da se z denarjem rajši sami odpeljete v Evropo. Tam ostanete leto dni, nato se lahko vrnete. Medtem se bo v moji hčeri spremenil sleherni spomin na vas v zaničevanje. Torej izbirajte.«

Dvignil je samokres. Mladi mož, ki je bil trd od groze, ni našel nobene besede v odgovor. Nato je razumel, kaj mu Mr. Dixon predlaga. Na obrazu mu je zasijala nezatajevana radost. Vneto je dejal:

»Rad, sir, vam storim po želji, samo želim bi najprej, da mi daste tistih 200.000 dolarjev.«

Ogorčeno mu je Mr. Dixon vrgel ključ od blagajne. »Odprite sami blagajno in si sami potrestite. Dovolite mi pa opombo, da najino osebno poznanstvo ne more moreje naklonjenosti nasproti vam, ki je sicer ne čutim, prav nič zvišati. Računam, da niste samo lopov, temveč tudi tepec. Za dve sto tisoč dolarjev se radi odrečete moji hčeri, ki bo dobila za doto stokrat toliko. Morebiti bi se bil željal moje Ethel vdali,

W. Browne:

Sijajna misel

Med jutranjo pošto je našel Mr. Jonathan Dixon, borzni mogotec, železniški kralj in lastnik rudnikov dolgo, ozko pisemce, ki se mu je zdelo izredno sumljivo. Naslov, napisan s krepko moško roko se je glasil na miss Ethel Dixonovo, njegovo hčerko in zvezdo Pete avenije. Mr. Dixon je kot pristen Amerikanec puščal hčeri vso svobodo, je bil nenavadno ponosen na njevo lepoto, izobrazil in odličnost, toda glede izbire moža je imel posebne namene. Ni dolgo premišljal, temveč odprl pismo in bral:

»Skladka Ethel! Torej, kakor sva se dogovorila. Ob polu ene odpelje »Columbia« iz luke. Najkasneje opolnoči morava biti na krovu. Ob enajstih pridem pote. Iz parka zlezem v očetovo delovno sobo, saj je ob tem času zmeraj v klubu. Ne pozabi svoje čekovne knjižice. V potrdilo tega pisma imej nocoj pri čajanki v Astors Hall rumene rože. Za vedno Tvoj Will Hickson.«

Srdito je Mr. Jonathan Dixon nagnil sivo glavo. Ta Will je bil gotovo prebrisan dečko, eden tistih, ki znajo uloviti najmasnejše griljaje. »Columbia«, pobeg, čekovna knjižica. Fantu se je Ethel, najbogatejša dedična newyorške družbe, zdela ravno prav. Gotovo je bil prepričan, da jo že ima. Toda prav kmalu se bo uveril o svoji zmoti. Mr. Dixon mu bo že kos, to je moral razumeti vendar vsak novorojenček, kajti kot prodajalec časopisov na Broadwayu, povsod je vladarja na Wallstreetu!

Da bi se te krivice izravnale, je treba vsaj zdaj postopati po zakonu. Vsi ti spori so šli vse administrativne instance ter končno bili rešeni pri državnem svetu danes tako, jutri drugače, kot je pač slučaj nanesel. Za popravilo teh krivic so potrebna sledeča zakonska določila, katerih utemeljenost hočemo z razlogi in primeri pojasniti:

I. Žandarmerijskim upokojencem iz leta 1920./21., ki so že prejeli plačo v dinarjih, upokojeni pa so bili v kronah, pripada razlika vsem enako od dneva napačne upokojitve, upoštevaje zadevne zakone, odloke in uredbe.

II. Žandarmerijski upokojenci, ki so bili upokojeni od leta 1922. do 30. aprila 1929, po zak. o žandarm. penzijskem fondu in jim je bila v posameznih prečasnih polkih draginjska doklada napačno odmerjena, morajo dobiti izplačano razliko po odloku min. sveta D. K. št. 107.201 od 8. oktobra 1924 in po razveljavljenem čl. 164. finančnega zakona za leto 1927./28.

Razlogi, pojasnila in primeri:

Ad I. Žandarmi, ki so bili upokojeni v letu 1920., so dobivali dinarsko plačo. Po zakonu bi se jim morala odmeriti pokojnina v odstotkih od zadnje plače, ki je bila izplačana v dinarjih. Upokojeni so pa bili v savki, dravski in primorski banovini v kronah. Upokojitve so bile izvedene na podlagi rešenja ministra za vojsko ADJ št. 111.813 od 25. februarja 1920, in to v Splitu s strani velikega župana, v Zagrebu in Ljubljani s strani žandarmerijskih polkov.

Veliki župan splitske oblasti je prvi uvidel krivico, ter je zaradi pritožb že v letu 1924. izvedel prevedbo in razliko od dneva napačne upokojitve izplačal. Dokaz je na razpolago!

V dravski in savski banovini pa je bila vsa borba zaman do dosege odloka ministra za notranje posle J. Br. 8022 od 30. oktobra 1926, s katerim je bila končno pojasnjena zmotna in določeno, da se mora pokojnina odmeriti na podlagi dinarskih prejemkov.

Na to uredbo je veliki župan ljubljanske oblasti izdal nove dekrete z veljavnostjo od dneva napačne upokojitve. Glavna kontrola pa je temu ugovarjala, vendar pa ni postopala po zakonu in se morda pritožila na državni svet, temveč je na svojo roko dala velikemu županu nalog, naj prizadetim strankam dekrete zopet odvzame. Veliki župan je to izvedel, ter je stranke pozval, naj te dekrete, ki so jih že šest mesecev posedovali, vrnejo. Po dostavi novih dekretov so sledile pritožbe na državni svet.

Slednji je v nekaterih primerih obsojil nezakonito postopanje glavne kontrole, ter krivico popravil, v drugih se je pa uklonil glavni kontroli in razsodil, naj se razlika izplača od dneva vlozene tožbe oz. prošnje. Dokazi so na razpolago!

Končni rezultat je bil, da so bile te nezakonitosti v primorski banovini celotno od dneva napačne upokojitve poravnane, v dravski deloma enako od dneva napačne upokojitve, deloma od dneva vlozene prošnje, deloma pa kot v savski banovini šele ob obč. prevedbi v letu 1927.

Kako zastarelost vedoma izvedenega napačnega zaračunavanja izključuje tudi zakon o občem upravnem postopku §§ 113., 128. in 129. iz leta 1930.

če bi bila videla v vas svojo edino srečo. Bog bodi zahvaljen, da je tako prišlo.

Mirnodušno je mladi mož dovolil, da ga je Mr. Dixon sramotil. Mirno je odprl blagajno in skrbno vtaknil v žep pripravljene zavoj z denarjem. Nato je sedel za pisalnik in čisto poslovno rekel: Prosim, kar narekujete mi priznanje, ki ga želite imeti. Obljubim vam povrhu, da se nikdar v življenju ne prikažem pred oči miss Ethel.

S smelimi moškimi potezami je napisal po narekovanju priznanje o tatvini. Nato je pozdravil nepremično stoječega denarnega mogotca, se veselo odkril in mirno zlezal skozi okno.

Mr. Jonathan Dixon je priznanje lepo zložil in zadovoljno dejal: »To je bila sijajna misel, da sem za dve sto tisoč dolarjev rešil Ethel pred tem lopovom. Sicer bi bilo težko šlo, zakaj trmasta je, prav kakor mati.«

Drugo jutro je našel Mr. Dixon med pošto dvojce pisem. Prvo je pisala Ethel in se je glasilo:

»Dragi očka! Odpusti svoji Ethel zvižajo, ki jo je narekovala ljubezen. Vedela sem, da ne bi nikdar dovolil, da se omožim z Willom Hicksonom. Tako sem dovolila, da me je odpeljal. Da dobim vsaj tvoje tiho privoljenje k najini poroki, je Will pisal pismo, ki je bilo namenjeno — Tebi. Privolil si molče z vrtnicami, čeprav si mi jih podaril z drugim namenom. Zdaj sem že omožena z Willom. Namesto k čajanki, sva se odpeljala na poročni urad in se dala poročiti. Z »Olympio« se odpeljeva na poročno potovanje v Evropo in se vrneva čez pol leta. Hrepenim po Tvoji očetovski odprti rokah. Tvoja srečna Ethel.«

Ad II. Zadeva je sledeča: Po zakonu o žandarmerijskem penzijskem fondu je komanda žandarmerije odmerjala draginjsko doklado za Srbijo drugače kot za ostale pokrajine. Z odlokom min. sveta D. R. št. 107.201 od 8. oktobra 1924 pa je bila draginjska doklada za vso državo z izrecnim poudarkom, da ima uredba moč zakona, ki razveljavlja vse dotedanje uredbe o dokladah. Vključ vemu zakonu pa je komanda žandarmerije vztrajala pri svojem napačnem postopanju!

Državni svet je z več kot 200 razsodbami obsodil to postopanje. Vendar je komanda žandarmerije uspela, da je v finančni zakon 1927/28 spravila člen 164.

Ta člen v razpravi fin. zakona sploh ni prišel na dan. Dokaz je na razpolago! Nepravilnosti so se izvajale vse dotlej, dokler ni od polkov prevzela s 1. dec. 1928 izplačevanje pokojnin finančna direkcija, ki je videla te krivice in začela izplačevati brez nadaljnjega pravilno in zakonito doklado. Nezakoniti postopek je torej dovolj jasen.

To pa komandi žandarmerije še ni bilo dovolj! Z vsemi onimi, ki so dobili razsodbo državnega sveta v času, ko je pokojnino izplačeval še žandarmerijski polk, se je komanda žandarmerije pričela pogajati, koliko jim bo izplačala od neupravičeno odvzetih prejemkov. Kljub vsem protestom je do danes izplačala le del tega denarja, ostali del pa si je doslej pridržala.

Primer: Nekdo bi moral po razsodbi drž. sveta 3001/27 od 7. febr. 1928 dobiti 27.035 din. Komanda žandarmerije mu je ponudila 822 din v poravnavo, kar je pač sramoten znesek. Dejansko je izplačala 2. oktobra 1929 8369 din, 16. marca 1930 7950 din, 10. febr. 1931 3100 din, ostalih 7586 din pa je ostala dolžna do danes.

Razen tega je bila ista oseba zaradi čl. 164. fin. zakona 1927/28 oškodovana za 12.010 din. Slično se glase razsodbe drž. sveta Br. 43.888/26 od 26. nov. 1926, Br. 20.233/27 od 28. jan. 1928, Br. 43.866/26 od 29. nov. 1926, Br. 31.150/27 od 7. febr. 1928, Br. 30.238/27 od 2. febr. 1928 itd.

Vsi oni pa, ki so dobili razsodbe drž. sveta v času, ko je pokojnino že izplačevala fin. direkcija, so dobili vse pristojbinske razlike točno in polno izplačane. Dokazi so tudi na razpolago!

Ni nam znano, kako je sploh mogoče, da se je to nezakonito postopanje, ki je bilo kot tako označeno s strani najvišjega administrativnega oblastva, moglo toliko časa vršiti ter da še danes ta krivica ni poravnana. To so žalostna, a vendar resnična dejstva.

Za poravnavo teh prikrajšanj ad I. in II., ki so bila z odloki in razsodbami obravnavana, bilo bi potrebno ca. 250.000 din. Za poravnavo vseh prikrajšanj ad I. v dravski in savski banovini, ter onih ad II. v dravski, savski in primorski banovini bi bilo potrebno ca. 3 do 3 in pol milj. din.

Vsi tozadevni akti so na razpolago pri narodnem poslancu g. dr. Semrovu iz Kranja. Pripravljeni smo tudi, da vsak čas kjer koli postrežemo s podrobnimi pojasnili.

Dalje prosimo tudi, naj bi se potom zakona komanda žandarmerije eliminirala od oblasti nad žandarmerijskimi upokojenci, ki naj bi se pridružili ostalim zvaničnikom — državnim upokojencem.

Dixon si je pomel oči in pismo prebral vdruči. Ni ga mogel razumeti. Ob petih se je Ethel omožila, ob šestih je »Olympia« že odplula iz pristanišča. Ob enajstih je pa dovolil Willu Hicksonu, da mu je ukradel dve sto tisoč dolarjev in mu je izsilil priznanje tatvine. Zastokal je in se zagrabil za glavo, v kateri se mu je kar zvrtele. Drugo pismo, katero je odprl, mu je pojasnilo vse, kar je želel.

»Spoštovani Mr. Dixon! Sem sicer najslavnejši vlomilec v vseh slavni Zdrženih državah in sosednih krajih vsega sveta, ampak tako udobno, kakor sinoči, pa ni šlo še nikoli. Na željo in v navzočnosti lastnika ukrasti dve sto tisoč dolarjev, kaj takega se mi pa še ni zgodilo in se mi menda vdruči tudi ne bo. Sprejmite torej moje najpristranejšo zahvalo. Samo častivredni priimek tepca, ki ste mi ga blagovolili vzdeti, moram pa odkloniti. Tako naglo se menda nihče drugi ne bi bil znašel, kakor jaz. Prav rad ponovim objubo, da se ne prikažem nikoli pred oči vaši hčeri miss Ethel. Cast imena Willa Hicksona moram pa odkloniti. Imam sicer različna imena, ki jih poznajo policijska oblastva po vseh državah naše slavne Unije, toda med njimi imena Willa Hickson ni. Zato se bojim, da moje priznanje ne bo učinkovalo, kakor želite. Še enkrat: najlepša hvala za srečni sinočni večer, čeprav se spočetka nisem malo ustrašil, ko ste nenadoma stali pred menoj s samokresom. S prijaznimi pozdravi. Vaš sinočni vlomilec.«

Mr. Jonathan Dixon je omahnil v naslonjač. »Teh dve sto tisoč dolarjev« je zaječal, »to pa ni bila prav sijajna misel.«

S tem bi se lahko izenačili prejemki žandarmerijskih upokojencev s prejemki ostalih upokojencev oz. izenačili z najbližjo sorodno stroko: državno policijo, kar je bilo že svojočasno uveljavljeno načelo. Tako bi končno tudi ti, ki so svoje moči

pustili v eni izmed najtežjih državnih služb, le prišli do svoje težko prislužene pravice.

V Ljubljani, 7. oktobra 1936.

Lipoglavšek, s. r.,
t. č. predsednik.

Klemenc, s. r.,
t. č. tajnik.

Vestnik

Jubilej. Direktor dravske fin. direkcije, g. Avgust Sedlar je dne 23. avgusta praznoval šestdesetletno rojstvo. Jubilar se je rodil v Laškem kot sin zavedne slovenske družine. Svoje narodno prepričanje je pokazal zgodaj, ko je vstopil v službo pri okrajnem glavarstvu v Beljaku. Kot zaveden Slovenec, ki je vzdrževal stike s slovenskimi organizacijami na Koroškem, seveda ni mogel ostati v politični službi. Tako je prestopil v finančno upravo, služil po raznih krajih Slovenije, dokler ni leta 1929. prevzel vodstva fin. inspektorata v Mariboru. Nato je bil premeščen k fin. direkciji v Sarajevu, leta 1932. je pa postal pomočnik fin. direktorja v Ljubljani, kjer je bil postavljen leta 1935. za direktorja. Zaradi svojega vselej koncilijantnega in nepristranskega uradovanja si je pridobil g. direktor Sedlar splošne simpatije široke javnosti, kot uvideven, pravičen in do skrajnosti objektivni predstojnik pa je priljubljen pri vseh uslužbenih fin. stroke. Zato vse finančno uslužbenstvo, ki ceni v direktorju Sedlarju dobrohotnega, nepristranskega in res naklonjenega predstojnika, želi jubilaru še mnogo zadovoljnih in srečnih let.

K delnemu celibatu učitelje. Mesecca julija je bil predložen parlamentu zakonski predlog o odpravi predpisa letošnjega fin. zakona glede prepovedi možitve učitelje z neučiteljci. Narodna skupščina je nujnost predloga odklonila, prav tako tudi vlada. V odgovoru je ista navajala, da ta na videz kratica določba ni nova. Do leta 1934. je srbski zakon o ljudskih šolah določeval isto, na Hrvaškem je veljal sličen predpis prav do začetka svetovne vojske, enako tudi v Bosni in Hercegovini do konca vojske. Ta predpis je bil potreben iz službenih razlogov, ker zakoni učitelje z neučiteljci povzročajo težave in zmedo v šolski upravi. Zaradi omožitve so tako rekoč ali nepremestljive, če ima mož v nekem kraju svoje bivališče, ali pa je potrebno stalno premeščanje, če je mož javni uslužbenec, ki je izpostavljen večkratnemu premeščanju. Tako je mnogokrat zelo težko spraviti v sklad koristi službe z interesi takih učiteljev. Prav zato se mnogokrat pojavljajo daljši fingirani bolezenski odmori. Razen tega pa tudi narašča število takih omoženih učiteljev, kar spet ni v prid šoli. Zato je bil ta predpis potreben. — Tako utemeljuje vlada svoje stališče.

V posnemanje. V počastitev spomina na našem Jadranu tragično preminulega g. Josipa Klemenčiča, upokojenega uradnika ljubljanske Poštnice hranilnice ter prvega in dolgoletnega predsednika stavbne zadruge državnih nameščencev in upokojencev »Dom« v Ljubljani, je daroval g. Franc Glazar v Logatcu znesek 100 din v sklad za gradnjo doma Združenja jugoslovanskih železničarjev in brodarjev v Ljubljani.

Učiteljski staležnik. Ljubljanska sekcija JUU bo sestavila poseben staležnik (»ranglisto«), ki bo točno pokazal čine posameznih učiteljev, kdo je bil preko drugih tovarišev pomaknjen v višjo skupino, in kdo je bil zapostavljen. Tako bo možen popolnoma objektivni pregled dejanskega položaja, kakršnega so ustvarila napredovanja. Nekateri učitelji že dolga leta čakajo na napredovanje, medtem ko so drugi že po nekaj mesecih čakanja bili pomaknjeni v višjo skupino.

Meščanska šola v Škofji Loki. Prejeli smo s prošnjo za objavo: Na mešani državni meščanski šoli v Škofji Loki bo vpisovanje 1., 2. in 3. septembra, popravni izpiti 4. septembra, otvoritvena služba božja 9. septembra in 10. septembra pouk. Podrobnosti na oglasni deski.

Nova urada. Finančno ministrstvo je izdalo odločbo, da se za območje davčne uprave v Škofji Loki ustanovi posebna katastrska uprava v Škofji Loki. Doslej je to ozemlje v katastrskih zadevah spadalo pod kat. upravo v Kranju. — Prav tako je fin. ministrstvo odločilo, da se ustanovi oz. oživi davčna uprava v Mokronogu (kjer je že bil svojčas davčni urad), in da se v ta namen odcepi od uprave v Krškem ozemlje petih upravnih občin. Obe upravi pričetna poslovanja čimprej.

Draginja raste. Po službenem poročilu Narodne banke neprestano rastejo cene poglavitnih življenjskih potrebščin. V zadnjih 10 mesecih je draginja močno narasla, tendenca za dviganje je pa nespremenjena. Kruh se je podražil najmanj za 1 din pri kilogramu, prav nedavno pa spet. Še leta 1935. je veljala govedina 6 do 8 din, letos je že 10 do 12 din kilogram. Močno se je podražila mast in olje (za 15,2 %). Moka se je podražila za več kot 30 %, obleka za četrtno, enako obutev. Hudo se je podražilo kurivo. — Vse to dokazuje, da je zvišanje prejemkov stalnim nameščencem res neobhodno potrebno. Revščina, zlasti med nižjimi uslužbenci, je doseglja že kar obupne oblike.

Upokojenec

Orožniškim upokojencem! Opozarjamo vse tovariše-upokojene orožnike na važno spomenico, ki jo objavljamo v današnji številki. Vložilo jo je že lani agilno ljubljansko Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo. Zadeva je prav zdaj aktualna, ker se spomenica obravnava ravno ta čas v odboru za prošnje in pritožbe pri Narodni skupščini. Upati je, da bodo upravičene zahteve po izenačenju orožniških staroupokojencev in po ureditvi doklad končno vendarle prodrle. O nadaljnji usodi spomenice bomo še poročali.

Skupna upokojenska pisarna v Beogradu. Organizacija upokojencev v donavski banovini oz. njeno glasilu »Naša Reč« obnavlja predlog, naj bi vsa upokojenska društva v državi ustanovila v Beogradu skupno osrednjo pisarno, ki bi izvrševala razne intervencije in druge posle za vsa društva in njihove člane. Za enkrat naj bi poverjenik somborske organizacije, ki je že doslej opravljala ta posel v Beogradu, vložil pisarno. Za nagrado naj bi društva plačevala pavšalno po 1 din od člana. S tem bi si organizacije prihranile draga in po-

gostoma malo uspešna potovanja v Beograd. Poverjenika bi pa mogli plačevati tudi od posameznega izvršenega posla. Zato naj bi odbori vseh upokojenskih društev razmišljali o tem predlogu, ker se somborskemu društvu zdi ustanovitev osrednje pisarne v Beogradu zelo važna in nujna.

Zdravljenje v umobolnici in doklada. Že svoj čas smo poročali, da je v nekem konkretnem primeru razsodil državni svet, da gre upokojencu, ki se nahaja na zdravljenju v umobolnici, draginjska doklada po razredu kraja, kjer je stalno bival neposredno preden je odšel oz. so ga oddali v umobolnico. Za takega upokojenca ni mogoče reči, da se je za stalno naselil v kraju, kjer je dotična bolnica za duševno bolne, ker je kot pogoj treba smatrati, da se je upokojenec iz proste volje za stalno naselil v dotičnem kraju. Zato ostane takemu upokojencu osebna doklada njegovega zadnjega stalnega bivališča tudi potem, ko je bil oddan v umobolnico, tako da prejema on (oz. njegova družina) še naprej event. višjo osebno doklado, če je bil prej stalno v kraju z višjim draginjskim razredom.

Orožniški upokojenec

Podpisano društvo je že v predzadnji številki »Našega Glasu« objavilo, da bo v bodoče pod to rubriko redno objavljalo razne oglase, ki članstvo zanimajo, in poročalo o društvenem delovanju.

Omenili smo tudi ukrepe, storjene na vseh merodajnih mestih v smislu spomenic, ki so bile sprejete na zadnjih sestankih in občnih zborih. Ker so nam pa mnogi upokojenci sporočili, da zaradi svoje oddaljenosti niso mogli priti na naše sestanke, jim hočemo ustreči na ta način, da bomo v ti rubriki objavili vse te spomenice, na kar opozarjamo.

Da bo pa naše hotenje prišlo do prave veljave, je nujno potrebno, da vsakdo, ki ga stvar zanima in mora zanimati, izvrši svojo dolžnost in naroči list, če že ne sam,

pa vsaj v zvezi s tovariši, ki bivajo v istem kraju. Le s pomočjo zavednega tovarištva bo nastala med nami taka vez, da ne bo v naših vrstah nikogar, ki bi mu ne bilo znano naše delovanje. To je zelo važno prav zdaj, ko se bližamo času, ko bodo prišle naše težnje na merodajnih mestih do obravnave. Obravnavale se bodo najprej težnje, ki se tičejo starejših upokojencev, nato pa zadeve vseh upokojencev, kar ne bo zanimalo samo upokojencev, ampak bo važno in zanimivo tudi za vse one aktivne, ki pridejo pozneje med nas. Vsem priporočamo točno zasledovanje naših objav v »Našem Glasu«, ki ga vnovič vsem članom prav toplo priporočamo.

Društvo žandarmerijskih upokojencev za Jugoslavijo s sedežem v Ljubljani.

Orožniškim upokojem! Tudi to številko še prejmejo vsi člani »Društva žandarmerije upokojevcov« zastoj in popolnoma neobvezno. Vse vabimo, da se v lastnem interesu naroče na naš list, kjer bodo našli tudi sicer vsa potrebna temeljita strokovna in stanovska pojasnila, podrobna navodila, točne razlage najvažnejših zakonov in

uredb ter sploh vse, o čemer mora biti vsak upokojenec na praviem času in pravilno poučen. Čekovne položnice so bile priložene že zadnjič. Za naročilo zadostuje dopisnica — ali pa nakažite naročnico po čekovni položnici, v katero vstavite našo ček. številko.

Iz organizacij

Za strojevodje in kurjače. Odposlanstvu organizacije strojevodij drž. železnice in ladij, ki mu je predložilo resolucijo o potrebnih spremembah zakonskih določil, ki urejajo njihov položaj, je prometni minister izjavil, da pozna njihovo naporno in odgovorno službo. Zato je prepričan, da je zakon o drž. prometnem osebjem iz leta 1931. hudo zapostavil strojevodje in kurjače, ki so izmed vseh železniških uslužbencev najslabše razvrščeni. Zato čuti prometni minister nasproti njim iskreno naklonjenost. Skušal bo doseči, da se njihovim upravičenim željam ugotovi v polnem obsegu. Glede krivic, ki so se zgodile posameznim strojevodjam pri razvrstitvi, bo pa individualno ukrenil vse potrebno, da se te napake popravijo in se krivice odstranijo.

Iz učiteljske organizacije. Ker je bil dosednji zaslužni predsednik ljubljanske sekcije JUU, g. Ivan Dimnik, premeščen v Beograd, se je odpovedal predsedniškemu mestu. Za predsednika je bil izvoljen dosednji glavni tajnik g. Metod Kumelj, za glavnega tajnika ljubljanske sekcije JUU pa g. Drago Supančič. — Odhajajoči predsednik je bil urednik »Učiteljskega tovariša« polnih 12 let, do leta 1931. Bil je eden glavnih borcev za učiteljsko deklaracijo, s katero si je pridobil splošne simpatije javnosti in učiteljstva. — Novi predsednik

je že 6 let tajnik ljubljanske sekcije in se je izkazal na tem mestu kot zelo uspešen organizator in iniciativen strokovni delavec.

Organizacija železniških uradnikov. Sredi junija je imelo Združenje železniških uradnikov kraljevine Jugoslavije, ki ima sedež v Zagrebu, vsega skupaj 1395 članov. Od teh jih odpade na posamezne sekcije: Zagreb 471, Ljubljana 382, Beograd 346 in Sarajevo 196. Število članstva stalno narašča, kar je dokaz, da organizacija uspešno deluje in da si pridobiva zmerom več zupanja med železniškimi uradniki.

Nove knjige

»Zdravje«. Vsebina štev. 5: dr. Pirc Ivo: Proti revmatizmu — Zdravilišče pod gorami — Dr. Živko Lapajne: Vpliv podnebja na naše zdravje — Kdo je morilec? — Vzgoja v medicini — Glasnik higienskih ustanov — Drobline. — Vsebina štev. 6-7: Zlata zrna — Zdravilišče pod gorami — Dr. Živko Lapajne: Vpliv podnebja na naše zdravje — Kako so se nekdanji zdravili — Higiiena prehrane — Spanje — Masaryk o zdravju — Apno — Narava zdravi — Dr. L. Dojmi: Hvaležnost — Farizej — Glasnik higienskih ustanov — Drobline. —

List izhaja vsakega petnajstega v mesecu. — Uprava lista »Zdravje«: Ljubljana, Pred Škofijo 1. — Letna naročnina 30 din. — Prav zanimivo urejani edini slovenski poljudno-zdravstveni mesečnik prav toplo priporočamo.

»Takse«. I. zbirka dodatkov. K svoji obsežni in temeljito sestavljeni knjigi »Takse«, ki je izšla lani na jesen, je upokojeni načelnik g. Štefan Sušec izdal prvi dodatek, ki je postal nujno potreben zaradi znatnih sprememb taksne zakonodaje, katere je povzročil letošnji fin. zakon. Zaradi važnosti teh sprememb je moral avtor dopolniti svojo knjigo, čeprav še ni stara niti leto dni. V to zbirko dodatkov je sprejel vse spremembe in dopolnitve taksnega in pristojbinskega zakona in pravilnika. Knjižica, ki obsega dva dela, namreč dodatke same in pa uredbo o neodplatnih premoženjskih prenosih ter taksni vozninski pravilnik, je prav obširna. Prvi del ima 40 strani, tiskanih tako, da se more vsaka posamezna vložiti ali prilepiti na ustreznih kraj v »Taksah«. Drugi del teh dodatkov pa obsega 125 strani. — S to knjižico je avtor dosegel, da je postala njegova vzorno sestavljena knjiga »Takse« spet popolnoma aktualna in popolna. Z izdanjem je bilo ustrezno številnim željam interesentov, ki so kupili ali si še nameravajo nabaviti Sušecove »Takse«.

Zadružne vesti

Iz nabavljalne zadruge na Vodnikovem trgu. — Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5, posreduje svojim članom nabavo šolskih knjig in ostalih potrebščin v Učiteljski in Jugoslovanski knjigarni. Nakaznice dobite v zadrugi pisarni. — Kdor želi nabaviti brusnice, slive bosanske za

vkuhanje in krompir za zimo naj prijava svoje potrebnosti v zadrugi, ki bo preskrbela te vrste blago po najnižji dnevni ceni. — Zadruga opozarja svoje člane, da se preskrbe čimprej s kurivom, ker se cene dvigajo, zlasti drva se hitro in zelo draže.

Oblike kemično čisti, barva, pilstira in lika tovarna J. O. S. REICH.

— Električne sesalce za prah izposojuje zadruga članom proti odškodnini 6 din na dan (z dostavo na dom 12 din). Čiščenje s temi sesalci je ekonomično, saj porabijo v eni uri približno le za 30 par električnega toka. — Dvokolesa in šivalni stroji: Člane vabimo, da si ogledajo pred nakupom zalogo dvokoles in šivalnih strojev v našem skladišču. Nabavili smo jih neposredno iz Nemčije. — Ure budilke! Da ne zamudite vlaka, potrebujete uro-budilko! Dobite jo v naši prodajalni že za 40 din. — Blago za obleke si morejo nabaviti člani pri trvdkah: Nabavljalna zadruga usl. drž. žel., Masarykova cesta; Vlada Teokarovič & Co., Gradišče; Tivar (tudi gotove obleke), Prešernova ulica; Šalomon & Lampe, Francišanska ulica. — Čevlje pa pri Nabavljalni zadrugi usl. drž. žel., Masarykova cesta; Gospodarska zadruga poštne usl., Tyrševa cesta; Sinkovec Karel, Šelenburgova ulica; Peko, Aleksandrova cesta in Miklošičeva cesta; Žibert, Prešernova ulica.

STARŠI! preskrbite že sedaj svojim otrokom šolske knjige in potrebščine. Dobro in ceno postreže KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE v LJUBLJANI, FRANČISKANSKA ULICA, in PODRUŽNICA v MARIBORU.

KRONIKA je naša najlepša in najzanimivejša revija. Zahtevajte jo v vseh kavarnah, restavracijah in čakalnicah.

FRANCOŠČINA DELA DIJAKOM VELIKE TEŽKOČE. Olajšan jim je pouk, če imajo RAZNE francoske knjige, ki jih dobite po znižani ceni v Učiteljski tiskarni.

Juvanci: Francoski jezik 12 din. Breznik: Francoska konverzacija 25 din.

ŠEFI PISARN, naročajte pisarniške potrebščine v knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in v podružnici v Mariboru.

F Manufakturna trgovina
FABIANI & JURJOVEC
LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gospodom uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

Kupujte svoje potrebščine pri trvdkah ki inserirajo v »NAŠEM GLASU«

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

Poravnajte

naročnino!

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun štev. 10.681. Telefon štev. 3413. Posojila do Din 10.000 — vsem javnim nameščencem po 8% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvo.

Kupujte svoje potrebščine pri trvdkah, ki inserirajo v »Našem Glasu«

ZA JESEN IN ZIMO!
Tople in fine odeje,
volnene ter šivane.
NANKING, INLET,
perje in puh
priporoča trdko
ROBERT GOLI
LJUBLJANA, Šelenburgova 3

T O V A R N A
VIDMAR

izdeluje dežnike, nogavice vseh vrst in svileni trikot-perilo

Trgovine: v Ljubljani, Pred Škofijo 19 in Prešernova ulica 20, Zagreb, Jurišičeva ulica 8 in Ilica 41a, Beograd, Kralja Milana 5, Novi Sad, Kralja Aleksandra 22

Prvovrstne kvalitete, nizke cene!

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin c. z. z o. z.
Ljubljana, Vodnikov trg štev. 5 • Telefon štev. 2421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi, itd.